

Europaparlamentet och Europeiska rådet eniga om europeiskt funktionsnedsättningskort

26 februari 2024

Foto: EUD

Teckenrapport berättade den 11 september att Europeiska kommissionen lagt fram ett lagstiftningsförslag om ett EU-intyg för personer med funktionsnedsättning. Den 8 februari nåddes en överenskommelse mellan Europaparlamentet och Europeiska rådet.

Efter intensiva förhandlingar som sedan ledde till ett beslut på rekordkort tid, banar beslutet nu väg för ett mer inkluderande samhälle för personer med funktionsnedsättning i hela Europa. Den officiella överenskommelserapporten har inte publicerats än men European Union of the Deaf, EUD, sammanfattar på sin hemsida vad EU-intyget innebär.

Det nya EU-intyget kommer att omfatta en rad viktiga bestämmelser för att underlätta vardagen för personer med funktionsnedsättning. Intyget kan användas exempelvis i EU:s rörlighetsprogram såsom Erasmus+, vilket garanterar tillgång till nödvändiga stöd och tjänster för studenter med funktionsnedsättning som vill studera utomlands. Intyget kan också användas vid transporttjänster, förutom vissa undantag. Dessutom kommer EU att ha en särskild webbplats med information om intyget. Där har EUD begärt att EU ska se till att det ska finnas information på samtliga länders nationella teckenspråk för att säkerställa tillgänglighet för alla.

Enligt överenskommelsen kommer intyget att utfärdas och förnyas kostnadsfritt. I dagsläget förskrivs intygen för tre månader i taget för korta vistelser men medlemsstaterna kommer att ha möjlighet att utöka användningen av intyget.

Dessvärre är inte alla förslag från Europeiska kommissionen med på den slutgiltiga överenskommelsen. Exempel på förslag som inte gick igenom är att en tillfällig tillgång till socialförsäkringsstöd för personer med funktionsnedsättning som flyttar

till ett annat land för arbete inte inkluderades. Trots detta har Europaparlamentet garanterat att eventuella brister i socialförsäkringsstöd måste utvärderas av EU-kommissionen inom det första året efter att direktivet har satt i gång.

EUD berättar att EU-medlemsstaterna kommer att, medan de väntar på den officiella överenskommelserapporten, fortsätta diskutera och enas om de sista detaljerna för att slutföra lagstiftningen inom den aktuella lagstiftningsperioden. Processen mot en lagstiftning är sedan så lång som 42 månader. Först ska EU ansvara för finansieringen till medlemsstaterna, sen ska lagstiftningen införlivas i nationell lagstiftning, vilket tar ungefär 30 månader. Sedan ska intygen göras och efter ytterligare ett år blir intyget fullt tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Årets melodifestival ska teckenspråksgestaltas

26 februari 2024

Foto: SVT och privat

Teckenrapport kan berätta att årets Melodifestival ska teckenspråks gestaltas i finalen den 9 mars 2024. Gestaltningarna kommer att synas på SVT24 samt på SVT Play. Ansvarig för produktionen av årets teckenspråksgestaltningar är företaget Ave Produktion. I år kommer teamet att bestå av sex döva personer.

Ann-Charlotte Sparby på Ave Produktion berättar att det blir några välbekanta ansikten som dyker upp i rutan igen. Fem personer ska gestalta låtarna och en person ska tolka programledarna och pausnumren.

Som gestaltare kommer vi att få se Jamila Ouahid som i många år varit med. Ann-Charlotte berättar att Jamila är omtyckt av den teckenspråkiga publiken och är ett

tryggt kort och att man kan förvänta sig att se en ordentligt bearbetad gestaltning. Vi kommer dessutom att få se Jade Osbeck som gör sitt fjärde år i Melodifestivalen. Jade berättar att varje år medför nya utmaningar och att hon i år är extra taggad eftersom alla gestaltare kommer att få möjlighet att träffa artisterna personligen och diskutera om låtarnas innehåll, samt få se dem live vid generalrepetitionerna. Detta gör att det blir lättare att gestalta låtarna när man vet vad artisterna vill få fram, samt hur de rör sig på scenen.

Den tredje personen som är klar är artisten Signmark, som heter Marko Vuoriheimo. Han har varit med en gång tidigare och han har även varit med i den finska motsvarigheten till Melodifestivalen med ett eget bidrag som tog sig till andra plats. Ann-Charlotte och Jade berättar att Marko förra gången kände att det var tufft att gestalta på svenskt teckenspråk men att han är taggad att göra det igen.

Som fjärde person presenteras Amir Taofik, som även han gör sin andra Melodifestival. Debuten gjordes ifjol och kritiken var positiv från flera döva tittare, där han bland annat gestaltade Paul Reys låt Royals. Den femte personen blev klar så sent som i torsdags och det är Ida Malmström, som även hon gör sin andra melodifestival.

Den person som ska tolka programledarna och pausnumren är Magnus Ryttervik, som gör debut i Melodifestivalensammanhang. Han är dock inte helt ny inom mediabranschen då han gjort en del uppdrag åt UR, nu senast i programserien "Det här är svenskt teckenspråk". Ann-Charlotte tror att Magnus med sin lugna och trygga utstrålning kommer att axla rollen galant.

Melodifestivalen hålls i Friends Arena den 9 mars 2024 och sänds på SVT24 samt på SVT Play. Den ordinarie sändningen utan teckenspråk sänds på SVT 1 med undertext.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Dövblind student kämpar för tillgänglighet och stöd i Universitet

26 februari 2024

Foto: Privat

Sofie Bloch Nielsen är en student vid juristprogrammet på Köpenhamns universitet i Danmark, en utbildning hon länge drömt om. Sofie är en person med dövblindhet och för Sofie har varje steg på universitetet hittills varit en utmaning. Nu ryter hon ifrån när bristen på stöd gör att hon och andra studenter med funktionsnedsättningar får svårt att genomföra sina utbildningar.

För Sofie har varje steg på universitetet varit en utmaning. Från att navigera genom trånga korridorer till att kämpa för att hitta rätt lokaler med sin begränsade syn. Det tog dessutom lång tid innan hon fick sina hjälpmedel. Hjälpmedel som exempelvis en iPad som kan förstora och en läslampa med ett speciell ljus för att underlätta studierna. Allt detta ledde till extrem trötthet och påfrestning hos Sofie. Avdelningschefen på universitetet säger till tv2 i Danmark att den långa handläggningstiden berodde på att de infört ett nytt IT-system.

Inte nog med det, Sofie har också kämpat mot fördomar och bristen på förståelse från universitetets sida. Trots att hon ansökt om att få delta i mindre studiegrupper för att underlätta kommunikationen, fick hon avslag med hänvisning till att gruppernas storlek ansågs vara avgörande för studenternas inläring. Universitetet erkänner bristen på stöd och betonar att det är deras ansvar att tillgodose studenters individuella behov.

Enligt Institutet för Mänskliga Rättigheter i Danmark är det inte bara Köpenhamns universitetet som har brister. Generellt är det svårt för studenter med funktionsnedsättningar att genomföra högre utbildning på grund av brist på tillgänglighet och anpassningar, menar institutet. Därför uppmanar institutet nu studenter som befinner sig i liknande situationer att söka stöd och rådgivning hos deras diskrimineringslinje för att få vägledning om sina rättigheter.

För Sofie och många andra är kampen inte bara en fråga om att ta sig igenom

utbildningen, utan också en fråga om rätten till utbildning och delaktighet i samhället. Sofie har nu avslutat första terminen och gå in på andra terminen mot sin dröm om en juridikexamen.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

SDR firar 102 år med en livesändning

26 februari 2024

Foto: SDR

Nu på måndag den 26 februari firar SDR 102 år och det gör de genom att ha en livesändning.

SDR:s ordförande, Åsa Henningsson, berättar via förbundets sociala medier att de kommer att fira 102 årsdagen med att anordna en livesändning från kansliet i Stockholm. I livesändningen kommer de att visa runt i kansliet, presentera vilka som jobbar där samt vad för arbetsuppgifter de har.

Livesändningen sker på SDR:s Facebooksida nu på måndag klockan 14.30. Har man ingen möjlighet till att titta på livesändningen så kommer livesändningen att finnas kvar på Facebooksidan efteråt så man kan titta på den i efter hand.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Dövblinde Torbjörn Svensson åker Vasaloppet

26 februari 2024

Foto: Ulla-Christine Svensson

Den 26 februari åker dövblinde Torbjörn Svensson Vasaloppet. Något han drömt om ett tag, trots att han aldrig stått på ett par längdskidor innan december ifjol. I år är det dags. Med dövblindtolken Sara Ljungkrantz och storebror Fredrik Fexe åker Torbjörn de nio milen mellan Sälen och Mora nu på måndag. Teckenrapport har intervjuat Torbjörn.

Torbjörns Vasalopp är hans fjärde Deafblind Challenge i ordningen. Senast åkte han golfbil och spelade golf på 18 banor i Sverige. Innan dess cyklade han tandem från Treriksröset till Smygehuk. Nu ska han åka Vasaloppet. Syftet med Deafblind Challenge är att lyfta fram hur dövblindas situation ser ut idag, att hjälp och stöd saknas i den omfattning som behövs och att visa att ingenting är omöjligt bara man har rätt hjälp och stöd.

Torbjörn berättar att det, som vanligt, är svårt att få till träningar inför de olika utmaningarna han gjort. Anledningen till att det är svårt är för att Torbjörn är dövblind och inte har den hjälp han själv anser att han har rätt till. I stället har Torbjörn tränat på gymmet och jobbat med den mentala biten, vilken han anser vara den viktigaste biten av alla. Första gången någonsin som Torbjörn stod på ett par längdskidor var i december ifjol. Efter en meter trillade han. Trots det siktar han nu på att ta sig i mål på måndag.

Vid loppet på måndag följer två personer med Torbjörn. Dels är det dövblindtolken Sara och dels storebror Fredrik. Sara åker bakom och ska använda ett system som heter Ready Ride, som består av en sändare och en mottagare. Mottagaren sitter på olika delar av Torbjörns kropp och vibrerar när Sara trycker på sändaren. Fredrik åker framför och banar väg för Torbjörn och Sara. Både Fredrik och Sara har åkt Vasaloppet fyra gånger var och har både erfarenhet och rutin av skidåkning.

Den största utmaningen ser Torbjörn såhär på förhand vara den mentala biten, och att hålla ett hyfsat tempo för att klara tidsgränserna vid varje depå. "Den mentala biten handlar om att fokusera på rätt sak och komma ihåg varför man gör detta.

Och tempot, ja det handlar ju om bra före har jag hört!” Säger Torbjörn. Han berättar vidare att han fått bra tips inför loppet av svenska skidlandslagets före detta förbundskapten och tränare Christer Skoog.

Torbjörn kommer att lägga upp en spårningslänk samt livesända några gånger på hans Deafblind Challenge sida på Facebook.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Döv LEGO-designer söker 10 000 supportrar

26 februari 2024

Foto: Instagram: @bricksjuliecoyer

Julie Coyer, en döv LEGO fan-designer från Frankrike, har designat en LEGO-set som är relaterat till teckenspråk. Nu jagar hon efter 10 000 supportrar för att detta set ska gå till produktion hos LEGO-företaget.

På LEGO Ideas hemsida kan man bli en LEGO fan-designer genom att skapa en ny idé av ett LEGO-set som sedan kan säljas av LEGO-företaget.

För att gå från en idé till verklighet ska man gå igenom nio steg. När man har en idé ska man kolla igenom riktlinjerna och upphovsrätten, sen ska man bygga sin idé – antingen med riktiga LEGO-klossar eller virtuellt och sedan skicka in idén. Därefter ska man dela med sig av sig sin idé för att få 10 000 supportrar via LEGO Ideas-hemsida. När man har 10 000 supportrar kommer idén att granskas av LEGO:s experter. Blir det sedan godkänt inleds ett samarbete med LEGO-designers för att göra klart sitt set och göra det redo för försäljning. Det hela avslutas med att man får närvara vid det officiella signeringsevenemanget.

Julies idé heter ”The sign of ILY” och består av en bräda med texten I LOVE YOU och ASL-handform för I, L, Y och ILY. Idén har Julie valt eftersom många vet vad

denna symbol betyder. Hon berättar via sociala medier att hon har en dröm om att se LEGO sälja teckenspråksrelaterade LEGO-set. Att hon valde just ILY-tecknet berättar hon är för att LEGO redan släppt ut ett braille-set för synskadade samt LEGO-figurer med hörapparater, Cochlea Implantat, amputerade ben eller rullstolsbundna men än finns det inget set som förknippas med döva eller teckenspråk.

Nu behöver Julie 10 000 supportrar för att hennes idé ska gå vidare till granskning av LEGO-expert. För närvarande har hon lite över 2 000 supportrar och hon har lite under 600 dagar på sig att uppnå tillräckligt många supportrar på LEGO Ideas-hemsida.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Korruptionsskandal inom det ryska dövförbundet

26 februari 2024

Foto: VOG

Meshchansky distriktsdomstol i Moskva, Ryssland, har utfärdat häktningsorder mot ledare inom det ryska dövförbundet, VOG, fram till den 8 april. Domstolen har vidtagit åtgärder mot flera högt uppsatta personer inom dövförbundet, däribland ordföranden, Stanislav Ivanov. Ledarna är misstänkta för förskingringsbrott enligt rysk lagstiftning.

Det ryska dövförbundet, VOG, är en av de äldsta och mest omfattande organisationerna för döva i Ryssland. Enligt utredningen har ordföranden Stanislav Ivanov och andra misstänkta genomfört förskingring genom att de avsiktligt reducerat värdet gentemot marknadsvärdet vid försäljning av förbundets fastighet. Något som orsakat betydande skada för organisationen. Rätten valde att göra en förebyggande åtgärd genom att häkta de misstänkta till den 8 april.

Även två vice ordförande för VOG, Evgeny Bezrukov och Venera Gaulston, har identifierats som misstänkta i fallet.

I mars 2023 dömdes den före detta ordföranden för VOG, Valery Rukhledov, till sju års fängelse för förskingring av 50 miljoner rubel, motsvarande 5,5 miljoner svenska kronor. För närvarande uppskattas skadan i det pågående fallet till 211 miljoner rubel (cirka 23 miljoner svenska kronor) enligt tidningen Kommersant.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ny rikstäckande dövidrottskonsulent hos SDI

26 februari 2024

Foto: SDI

Svenska Dövidrottsförbundet (SDI) har tidigare haft två distrikt med varsin distriktskonsulent, Dövidrott Östra och Dövidrott Västra. Vid förbundsstämman i juni 2023 beslöts att distrikten skulle avvecklas och i stället satsar SDI på att ha en rikstäckande dövidrottskonsulent. Till tjänsten har SDI anställt Henrik Rangfeldt som tillträder i slutet av mars.

Som dövidrottskonsulent ska Henrik jobba med stöd, vägledning och utvecklingsmöjligheter till de föreningar som är medlemmar hos SDI. Utöver det ska Henrik också jobba med att öka medvetenheten om dövidrottsfrågor på lokal, regional och nationell nivå. En av hans inledande uppdrag blir att jobba tillsammans med IF Nerike inför Ungdomsspelen i Örebro i maj.

Henrik är inte främmande inom dövidrotten, då han jobbat som idrottskonsulent hos IK Hephata samt som distriktskonsulent åt Dövidrott Östra.

I och med Henriks tillträdande består nu SDI:s kansli av tio personer spridda i Stockholm och Örebro. Henrik kommer att sitta i Stockholm.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Döv konst i Starbucks

26 februari 2024

Foto: Lauren Pinney

I USA har ett nytt Starbucks-café nyligen öppnat i Washington D.C. Inne i cafét finns en väggmålning gjord av den döve konstnären Ryan Seslow. Väggmålningen är tänkt att väcka tankar och samtal kring funktionsnedsättning.

Den nya Starbucks-café, som satsat på tillgänglighet, slog upp portarna den 16 februari. Satsningen sker efter att Starbucks inrättat ett ramverk för inkluderande utrymmen och innebär bland annat att akustiken i cafét är optimerad, dörrarna är elmanövrerade och inredningen är anpassad för kunder med nedsatt syn. Det nya ramverket ska implementeras i alla kommande nya caféer.

I samband med det nya ramverket har en väggmålning inne i butiken gjorts av den döve konstnären Ryan Seslow. Det är den första målningen som gjorts efter att det nya ramverket infördes. Ryan, vars konst inspirerats av konstnärer som Pablo Picasso, Louise Bourgeois och Fernand Léger, har målat ett konstverk som visar människor som upplever världen på olika sätt. Upplevelser hos någon som använder teckenspråk, en annan som använder rullstol och en tredje med en ledarhund. Alla dessa människor samlas för att njuta av kaffe. Tanken är att konstverket ska uppmuntra till samtal kring funktionsnedsättning, tillgänglighet och inkludering. Sådana samtal berättar Ryan för Starbucks Stories & News att han själv haft. Samtal om att förstå sin plats i världen, att hitta sin identitet i den döva, hörselskadade respektive hörande kulturen.

I konsten överför Ryan sina tankar, som både består av frustrerade tankar och harmoniska tankar. Ryan berättar vidare för Starbucks Stories & News att han minns lördagsmorgnar från sin barndom. När han åt flingor och tittade på tecknade

serier tillsammans med sin bror. På tv-skärmen lade han ritpapper och försökte rita det han såg.

Med väggmålningen inne i butiken vill Ryan skapa dialog hos människor, något han tycker är en viktig utgångspunkt för att hitta svar på de frågor om funktionsnedsättning som målningen ställer.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Lincoln Public Schools i USA bryter mot ADA

26 februari 2024

Foto: Adobe stock

USA:s justitiedepartement (DOJ) tillkännagav den 14 februari att Lincoln Public Schools (LPS) i Nebraska, USA, har brutit mot lagen om diskriminering mot personer med funktionsnedsättningar, kallad ADA-lagen. Lagbrottet skedde genom att skolorna i distriktet nekar vissa döva och hörselskadade elever att gå i sina närliggande skolor, vilket DOJ anser ska vara en likvärdig möjlighet för alla.

Enligt DOJ:s utredning kräver LPS att elever som anses behöva amerikanskt teckenspråk (ASL), ska gå i en "klusterskola" och inte i de närliggande skolorna eller den skolan eleven har sökt till oavsett bakgrund. En klusterskola är en skola som samlar en specifik grupp elever, i detta fall döva och hörselskadade elever. Detta strider mot ADA-lagen som förbjuder diskriminering mot personer med funktionsnedsättningar.

DOJ:s utredning fann att LPS:s policy nekade eleverna möjligheten att gå i sina närliggande grund- och mellanstadieskolor samt att välja sin gymnasieskola på samma sätt som elever utan funktionsnedsättningar. Dessutom bröt LPS mot skyldigheten att tillhandahålla effektiv kommunikation till elever som är döva eller

hörselskadade.

Exempelvis ordnade inte LPS en ASL-tolk till en elev trots att de visste om elevens behov. Dessutom föreslog LPS att en annan elev skulle placeras på en klusterskola med en ASL-tolk trots eleven ville gå på en skola nära hemmet där elevens syskon och kompisar också gick. Placeringen på klusterskolan innebar 90 minuter längre restid för eleven varje dag.

För att LPS ska kunna rätta till överträdelserna har DOJ fastställt några krav. Dels måste LPS återkalla sin generella policy som kräver att döva eller hörselskadade elever ska gå i en klusterskola. I stället ska LPS genomföra individuella bedömningar för placering. Dessutom måste LPS anta en skriftlig icke-diskrimineringspolicy, utbilda sina anställda om ADA-lagen och tilldela en anställd för att samordna efterlevnaden av ADA-lagen.

DOJ kräver också att LPS betalar kompensatoriska skadestånd till drabbade personer för de skador som orsakats av LPS:s lagbrott.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com